

บทเรียนสำเร็จรูป

วิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท ๓๑๑๐๑

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

เรื่อง ชนิดของคำ

เล่ม ๑

คำนาม

นางวรารัตน์ วงศ์รัตน์

โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ ฉะเชิงเทรา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต ๑

คำนำ

บทเรียนสำเร็จรูปชุดนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน ในรายวิชา
ท ๓๑๑๐๑ ภาษาไทย เรื่อง ชนิดของคำ มีเนื้อหาและวิธีการเรียนรู้ที่เป็นระบบ
นักเรียนสามารถศึกษาหาความรู้ได้ด้วยตนเอง ซึ่งตรงกับการปฏิรูปการศึกษาของไทย
ที่มุ่งเน้นให้นักเรียนมีความสมบูรณ์ทั้งด้านสติปัญญา ความรู้ คุณธรรม และจริยธรรม
บทเรียนสำเร็จรูปชุดนี้มีทั้งหมด ๗ เล่ม ดังนี้

๑. คำนาม
๒. คำสรรพนาม
๓. คำกริยา
๔. คำวิเศษณ์
๕. คำบุพบท
๖. คำสันธาน
๗. คำอุทาน

หวังเป็นอย่างยิ่งว่า นักเรียนจะตั้งใจศึกษาอย่างเป็นระบบตามขั้นตอน
เพื่อให้เกิดทักษะ ความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำไปใช้ได้ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

วรรัตน์ วงศ์รัตน์

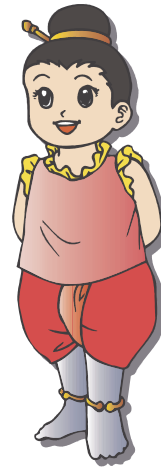
คำชี้แจงสำหรับนักเรียน

สวัสดีค่ะ นักเรียนที่น่ารักทุกคนวันนี้เรามาศึกษาเรื่อง “ชนิดของคำ” นะคะ เล่มนี้เป็นเล่มที่ ๑ เรื่อง คำนาม ขอให้นักเรียนตั้งใจศึกษาเพื่อจะได้มีความรู้ความเข้าใจ และนำไปใช้ได้ถูกต้อง ข้อควรปฏิบัติสำหรับนักเรียน ที่จะศึกษาเรื่องนี้ให้บรรลุ วัตถุประสงค์ คือ

๑. อ่านและปฏิบัติตามขั้นตอนที่กำหนดในบทเรียนแต่ละเล่ม
๒. ทำแบบทดสอบก่อนเรียน (ครูแจกกระดาษคำตอบให้)
๓. ทำความเข้าใจกับบทเรียนแต่ละกรอบความรู้ให้กระจ่าง
๔. เมื่ออ่านจบแต่ละกรอบความรู้แล้วควรจดสาระสำคัญลงในสมุดเพื่อกันลืม
๕. ทำแบบฝึกหัดในบทเรียนแต่ละชุดลงในสมุดแบบฝึกหัดที่ครูแจกให้
๖. หลังจากศึกษาบทเรียนครบทุกกรอบความรู้แล้วทำแบบทดสอบหลังเรียน (ครูแจกกระดาษคำตอบให้)
๗. อย่าขีดเขียนข้อความใด ๆ ลงในบทเรียนสำเร็จรูปนี้
๘. เก็บบทเรียนสำเร็จรูปส่งครูผู้สอน
๙. นักเรียนที่ดีควรซื้อสัตย์ต่อตนเองเสมอ จะไม่เปิดดูคำตอบก่อน

เมื่อเข้าใจแล้วขอให้อ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ก่อน

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อนักเรียนเรียนบทเรียนนี้แล้ว นักเรียนจะสามารถ

๑. อธิบายความหมายของคำนามและแยกประเภทได้
๒. บอกหน้าที่ของคำนาม พร้อมทั้งยกตัวอย่างได้
๓. เมื่อกำหนดสถานการณ์ให้ สามารถใช้คำนามได้ถูกต้อง

เตรียมตัวให้พร้อม รับกระดาษคำตอบจากครูแล้ว
ทำแบบทดสอบก่อนเรียนก่อนนะคะ

ขอให้ทุกคนตั้งใจศึกษานะคะ จะเป็นกำลังใจให้ค่ะ

แบบทดสอบก่อนเรียน

วิชาภาษาไทย ท ๓๑๑๐๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์

คำสั่ง จงทำเครื่องหมาย X ทับข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ ๑ - ๓

“เมื่อครั้งกองทัพพม่ายกมาตีแหลมมลายูนั้น ยี่ห่วนแม่ทัพเรือพม่ายกทัพเรือลงไปตีเมืองตะกั่วป่า ตะกั่วทุ่งแตกแล้ว ก็ยกไปถึงเมืองถลาง ให้พลทหารขึ้นบกเข้าตั้งค่ายล้อมเมืองถลางไว้หลายค่าย”

๑. ข้อใดมิใช่ชื่อเมืองเฉพาะหรือวิสามานยนาม

- ก. กองทัพ
- ข. ยี่ห่วน
- ค. แหลมมลายู
- ง. ตะกั่วป่า ตะกั่วทุ่ง

๒. ข้อใดมิใช่สมุหนามหรือนามบอกหมวดหมู่

- ก. กองทัพพม่ายกมา
- ข. แม่ทัพเรือพม่ายกทัพเรือมา
- ค. ยกไปถึงเมืองถลาง
- ง. ตั้งค่ายล้อมเมืองถลางไว้หลายค่าย

๓. จากคำตอบในข้อ ๒ ข้อใดมีลักษณะนาม

- ก. ข้อ ก.
- ข. ข้อ ข.
- ค. ข้อ ค.
- ง. ข้อ ง.

๔. ข้อใดใช้ลักษณนามผิด

- ก. ชื่อขนมจีบ ๓ ห่อ
- ข. ผ้าพันนี้ลายสวยจัง
- ค. พลุวางอยู่บนโต๊ะ ๓ จีบ
- ง. ผักกระเฉดมัดละเท่าไหรี่จะ

๕. ข้อใดไม่ใช่อาการนาม

- ก. ความดี
- ข. การเรียน
- ค. การบ้าน
- ง. ความอบอุ่น

๖. ประโยคใดมีทั้งสามานยนามและลักษณนาม

- ก. คนครัวหุงอาหารให้เรา
- ข. คุณแม่ให้เงินฉันไปโรงเรียน
- ค. นักเรียนควรอ่านหนังสือทุกวัน
- ง. คนงานปลูกต้นไม้รอบบริเวณโรงเรียน

๗. คำที่ขีดเส้นใต้ในข้อใดเป็นสมุหนาม

- ก. ฝูงนกบินมาจากเมืองจีน
- ข. ช้าง ๒ โขลงอยู่ในสวนสัตว์
- ค. เครื่องบิน ๑ ฝูงบินฉวัดเฉวียน
- ง. ทหาร ๑ เหล่าทัพถวายสัตย์ปฏิญาณ

๘. ข้อใดมีคำนามที่ทำหน้าที่เป็นกรรมของประโยค

- ก. นกบินได้
- ข. โรงเรียนสวยจัง
- ค. น้องกินขนมหมดแล้ว
- ง. นักเรียนเดินไปเดินมา

๙. ข้อใดมีคำนามที่ทำหน้าที่เป็นส่วนเติมเต็ม

- ก. แม่ค้าขายผลไม้หมดแล้ว
- ข. วนิดาเป็นครูภาษาไทยดีเด่น
- ค. พวกเราจะไปเที่ยวที่เชียงใหม่
- ง. สมศรี จะไปดูหนังกับเราไหม

๑๐. ข้อใดมีค่านามที่ใช้เรียกขาน

- ก. ตำรวจขับรถจักรยานยนต์
- ข. ตำรวจที่ดี ๆ ก็มีมาก
- ค. ไปไหนก็เห็นแต่ตำรวจทั้งนั้น
- ง. ตำรวจ ตำรวจ ช่วยด้วย ลั่นถู่กวีงราว

ทำแบบทดสอบก่อนเรียนเสร็จแล้ว
ลองตรวจคำตอบดูนะครับ

ขอเชิญตรวจคำตอบคุณนะคะ ถ้าตอบถูก ๘ ข้อ
ขึ้นไป คุณเยี่ยมมาก ขอปรบมือให้ ถ้าไม่ถึง
ไม่ต้องเสียใจ กรุณาศึกษาจากบทเรียนค่ะ

เฉลย

๑.	ก	๒.	ก
๓.	ง	๔.	ง
๕.	ค	๖.	ค
๗.	ก	๘.	ค
๙.	ข	๑๐.	ง

กรอบนำ

เรามาเริ่มต้นเรียนเรื่องชนิดของคำกันนะครับ
แต่ก่อนเรียนครูขอถามคำถามนะครับ
ถามว่า คำว่า “ครูร้องไห้” นักเรียนคิดว่า
ประโยคนี้มีจำนวนคำกี่คำครับ

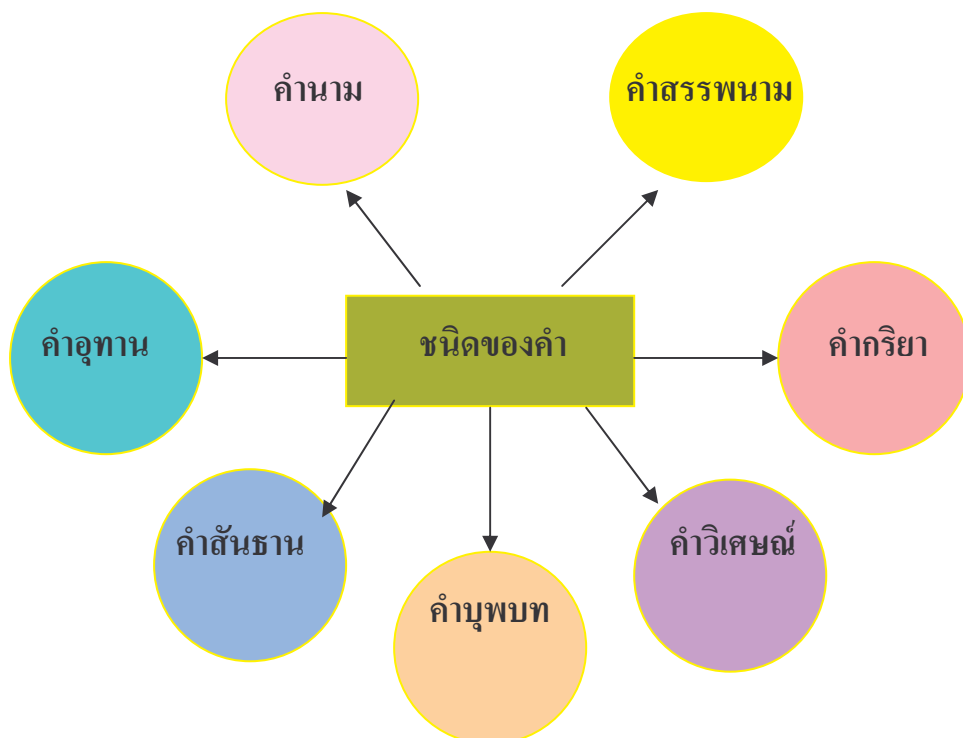
ครู-ร้อง-ไห้
๓ คำ ครับ

ผิดครับ ประโยคนี้มี ๒ คำ เพราะคำคือ
เสียงที่เปล่งออกมาครั้งหนึ่งหรือหลายครั้งก็ได้
๑ ความหมายคือ ๑ คำ ครู-ร้องไห้ จึงมี ๒ คำ
วันนี้เราจะมาเรียนรู้เรื่อง “คำ” กันนะครับ

เราแบ่งคำตามความหมายและหน้าที่ในประโยค
ได้ ๗ ชนิด ดังผังมโนภาพข้างล่างนี้ค่ะ

ก่อนที่จะเรียนเรื่องคำนาม
ลองตอบคำถามก่อนนะครับ

คำถาม

คำชี้แจง จงเติมคำลงในช่องว่าง

๑. คำคือ.....
๒. คำมี.....ชนิด
๓. “นาฬิกา” มี.....คำ
๔. “ฉันรักแม่น้า” มี.....คำ
๕. “นาฬิกาข้อมือ” มี.....คำ

ตรวจดูคำตอบหน้าต่อไปนะครับ

เรามาดูคำตอบกันนะครับ
ถ้าตอบถูกหมดคุณเก่งมากครับ

คำตอบ

๑. คำคือเสียงที่เปล่งออกมาครั้งหนึ่งหรือหลายครั้งก็ได้ ๑ ความหมายคือ ๑ คำ
๒. คำมี ๓ ชนิด
๓. “นาฬิกา” มี ๑ คำ
๔. “ฉันรักแม่น้า” มี ๓ คำ
๕. “นาฬิกาข้อมือ” มี ๒ คำ

ถ้ายังไม่เข้าใจลองกลับไป
ทบทวนใหม่นะครับ

กรอบที่ ๑

เราจะเริ่มเรียนชนิดที่ ๑ คำนาม เล่นนะครับ แต่ก่อนเรียน
เรามาทดสอบปัญหาคล้ายเครียดกันก่อนนะครับ ถามว่า
ลูกอะไรเอ่ยดังที่สุด

ขอตอบว่า ลูกเกิด เมทินี
เป็นคำตอบสุดท้ายค่ะ

ถูกต้องนะครับ คำตอบนี้แหละเป็น
คำนามชนิดหนึ่ง ติดตามต่อไปนะครับว่าเป็นคำนาม
ชนิดใดเพราะคำนามมีหลายชนิด

เรามาทำความเข้าใจความหมายของคำนาม
กันก่อนนะคะ

คำนาม คือ คำที่ใช้เรียกชื่อคน สัตว์ สิ่งของ ทั้งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต มีตัวตนและไม่มีตัวตน เช่น คน สุนัข ช้าง หมี โต๊ะ วิทยุ ภูเขา ฟ้า เป็นต้น ไหนคนเก่ง ลองยกตัวอย่างคำนามมา ๕ คำ นอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้ว

เก่งมาก เจ้าจุก

ปลา นก พัดลม หมอน แม่น้ำ ครับ

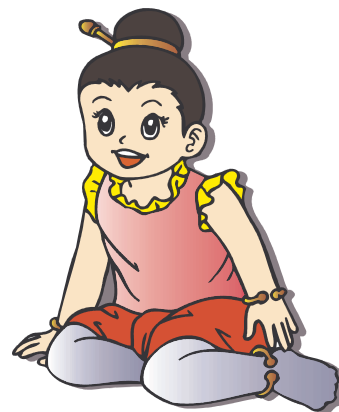
เมื่อเข้าใจแล้วลองมาตอบคำถาม
ต่อไปนี้นะครับ

คำถาม

คำชี้แจง จงขีดเส้นใต้คำที่เป็นคำนาม

นก กระทบ มนุษย์ บ้าน มาก
 อาตมา แจกกัน นอน เก้าอี้

ดูคำตอบหน้าต่อไปนะคะ

มาตรวจคำตอบกันนะคะ
ถ้าตอบถูกหมดเก่งมากจะขอปรบมือให้ค่ะ

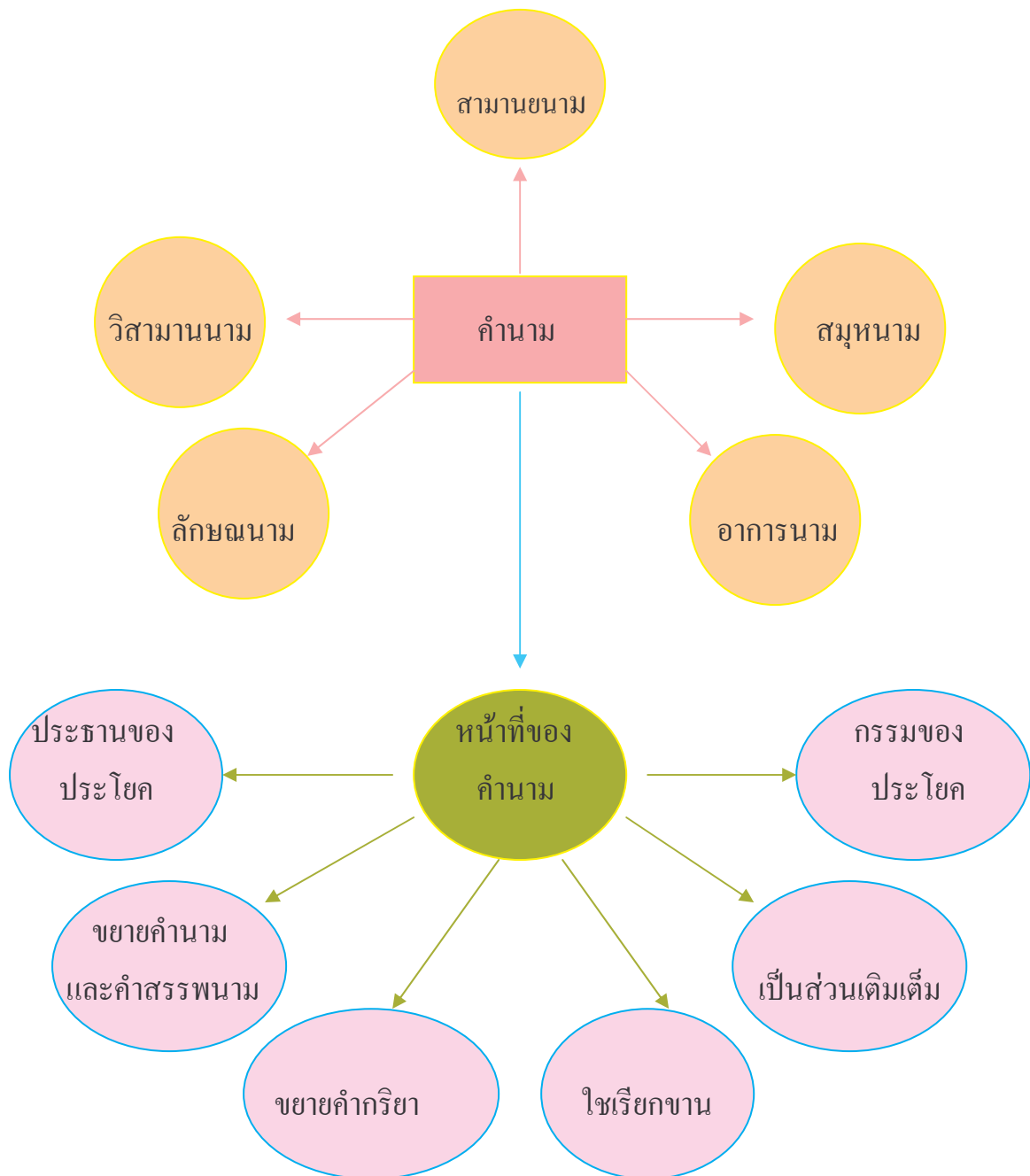
คำตอบ

นก กระผม มนุษย์ บ้าน มาก
 อาตมา แจกัน นอน เก้าอี้

ก่อนจะเรียนต่อไปเรามาดูผังมโนภาพ
เรื่องค่านามก่อนนะครับ

ผังมโนภาพเรื่อง คำนาม

กรอบที่ ๒

คำนามแบ่งออกเป็น ๕ ชนิด คือ

๑. สามานยนาม
๒. วิสามานยนาม
๓. สมุหนาม
๔. ลักษณะนาม
๕. อาการนาม

๑.สามานยนาม คือ คำนามที่ใช้เป็นชื่อทั่วไป
ที่ไม่ใช่ชื่อเฉพาะเช่น คน โรงเรียน ถนน นก รถ เป็นต้น

สามานยนามมี ๒ พวก ดังนี้

นามใหญ่ เช่น คน สัตว์ นก ปลา ไม้ ดอกไม้ ฯลฯ

นามย่อย เช่น คนไทย คนจีน นกแก้ว นกเอี้ยง ดอกกุหลาบ ดอกมะลิ ฯลฯ

เมื่อเข้าใจเรื่องคำสามัญนามแล้วลองมาตอบคำถาม
คุณะคะ ถ้าทำไม่ได้ต้องกลับไปอ่านใหม่อีกครั้ง

คำถาม

คำชี้แจง ให้นักเรียนขีดเส้นใต้คำที่เป็นสามัญนาม

โรงเรียน ประเทศไทย คนจีน ดอกจำปี บ้านทานตะวัน
แม่ ป้าสมศรี โรงแรมศรีตรัง ทูเรียน โต๊ะ นายธงชัย
ธงชาติ โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ กระดาษ คุณพ่อสมชาย

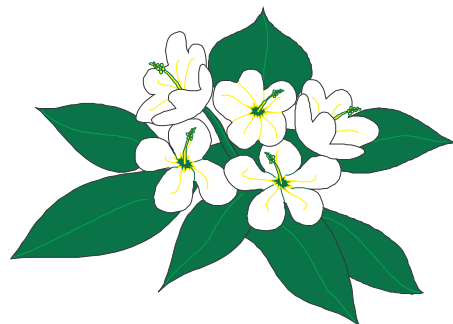
ลองตรวจคำตอบหน้าต่อไปนะคะถ้าถูกหมด
หนูขอมอบพวงมาลัยให้เลย เก่งมากค่ะ

มาตรวจคำตอบกันนะคะ ถ้าถูกหมดเก่งมาก
ให้ศึกษาเรื่องต่อไปได้เลย แต่ถ้าถูกไม่ถึง ๖ คำ
ลองทบทวนใหม่อีกครั้งนะคะ

คำตอบ

โรงเรียน ประเทศไทย คนจีน ดอกจำปี บ้านทานตะวัน
แม่ ป่าสมศรี โรงแรมศรีตรัง ทุเรียน โต๊ะ นายธงชัย
ธงชาติ โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ กระดาษ คุณพ่อสมชาย

กรอบที่ ๓

๒. **วิสามานยนาม** คือ คำที่เป็นชื่อเฉพาะของคน สัตว์ สถานที่ และสิ่งของ เป็นชื่อที่สมมุติหรือบัญญัติขึ้นสำหรับใช้เรียกชื่อเฉพาะเจาะจงลงไปว่า คนคนนี้ สัตว์ตัวนี้ สถานที่แห่งนี้ หรือของสิ่งนี้ เป็นใครหรืออะไร เช่น

โสภากวี เป็น ชื่อคน คุณิตธานี เป็น ชื่อโรงแรม
 วิรัชภาษา เป็น ชื่อหนังสือ นกแก้วจินตหรา เป็น ชื่อนกแก้ว

ลองตอบซิว่าโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์
 เป็น สามานยนาม หรือ วิสามานยนาม

ขอตอบว่าเป็นวิสามานยนามครับ
 เพราะเป็นชื่อเฉพาะของสถานที่

ถูกต้อง เก่งมากครับ

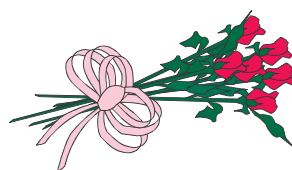
ถ้าเข้าใจแล้วก็ลองตอบคำถามดูนะครับ

คำถาม

คำชี้แจง จงนำคำต่อไปนี้แยกใส่ลงในช่อง सामान्यนาม และช่อง วิสามาน्यนาม
ให้ถูกต้อง

โรงแรมแมนดาริน	จังหวัดเชียงใหม่	นกขุนทอง	การไฟฟ้า
ผู้อำนวยการ	รถไฟ	ครูวรรัตน์	บ้านทรายทอง
พระจันทร์	นางเอก	คอมพิวเตอร์	ประเทศไทย

सामान्यนาม	วิสามาน्यนาม

ต่อไปตรวจคำตอบนะครับว่าจะถูกกี่คำ ถ้าตอบถูก ๘ คำ
 ขึ้นไปขอปรบมือให้ถ้าตอบถูกไม่ถึง ๘ คำไม่ต้องเสียใจนะครับ
 ลองอ่านบททวนใหม่อีกครั้ง

คำตอบ

โรงแรมแมนดาริน	จังหวัดเชียงใหม่	นกขุนทอง	การไฟฟ้า
ผู้อำนวยการ	รถไฟ	ครูวรรัตน์	บ้านทรายทอง
พระจันทร์	นางเอก	คอมพิวเตอร์	ประเทศไทย

सामान्यनाम	विसामान्यनाम
นกขุนทอง	โรงแรมแมนดาริน
การไฟฟ้า	จังหวัดเชียงใหม่
ผู้อำนวยการ	ครูวรรัตน์
รถไฟ	บ้านทรายทอง
นางเอก	พระจันทร์
คอมพิวเตอร์	ประเทศไทย

กรอบที่ ๔

อ่านต่ออีกนะคะ

๓. **สมุหนาม** คือ คำนามแสดงหมวดหมู่ของสามัญนามและวิสามัญนาม ที่รวมกันอยู่มากๆ ได้แก่ คณะ ฝูง กอง นิคม บริษัท สำหรับ กัก เหล่า ชุด ฯลฯ เช่น **กอง**โจรซุ่มทำร้ายเจ้าหน้าที่ตำรวจ **ฝูง**นกกำลังกินน้ำ

ถ้าช่างรวมกันหลายเชือกก็เรียกว่า โขลงช้าง
แต่ถ้าช่างรวมกันอยู่หลายตัว เราเรียกว่า ฝูงนก ใช่ไหมครับ

ใช่แล้วค่ะ และยังมีอีกอย่างนะคะ

คำนามที่เป็นชื่อของสถานที่หรือองค์กรต่าง ๆ แต่สมมุติให้เป็นบุคคลตามความนิยมของภาษา คือแทนที่จะให้ความหมายถึงสถานที่หรือองค์กรต่าง ๆ ตามรูปศัพท์ ก็เปลี่ยนความหมายให้เป็นกลุ่มคนผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ ในสถานที่หรือองค์กรนั้น ๆ เราเรียกว่าสมุหนาม เช่น

รัฐบาลไทยยินดีต้อนรับชาวต่างชาติ

มหาวิทยาลัยรับสมัครนักศึกษา

ศาลตัดสินให้รัฐบาลเป็นฝ่ายชนะคดี

ถ้าเข้าใจดีแล้วลองตอบคำถามคุณะครับ

เรามาดอบคำถามกันนะครับ

คำถาม

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่มีคำสมุหนาม
และทำเครื่องหมาย ✕ หน้าข้อที่ไม่มีคำสมุหนาม

-๑. โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์มีนักเรียน ๑,๓๕๐ คน
-๒. ผุ่จนกบินเต็มท้องฟ้า
-๓. บริษัทไล่พนักงานออกกลางคัน
-๔. ทำเนียบรัฐบาลตั้งอยู่ที่กรุงเทพฯ
-๕. เหล่ากาชาดจังหวัดฉะเชิงเทราช่วยเหลือคนยากจน

ตรวจคำตอบหน้าต่อไปนะครับ

เรามาดูคำตอบกันนะคะ ถ้าถูกหมด
ครูขอปรบมือให้ และศึกษานิดต่อไปได้เลย
แต่ถ้าถูกไม่ถึง ๓ ข้อ อย่าเพิ่งท้อนะคะ
ให้ทบทวนใหม่อีกครั้งค่ะ

คำตอบ

- ✗ ๑. โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์มีนักเรียน ๑,๓๕๐ คน
- ✓ ๒. ผุ่ยนกบินเต็มท้องฟ้า
- ✓ ๓. บริษัทไล่พนักงานออกกลางคัน
- ✗ ๔. ทำเนียบรัฐบาลตั้งอยู่ที่กรุงเทพฯ
- ✓ ๕. เหล่ากาชาดจังหวัดฉะเชิงเทราช่วยเหลือคนยากจน

กรอบที่ ๕

เรียนต่อไปนะครับ

๔. ลักษณะนาม คือ คำนามที่ใช้บอกลักษณะของนามที่อยู่ข้างหน้า โดยจะวางไว้หลังตัวเลขที่บอกจำนวนนับ ลักษณะนามนี้อาจเป็นคำที่ซ้ำกับคำนามก็ได้ หรืออาจใช้คำอื่นแสดงรูปลักษณะของนามข้างหน้าก็ได้ ได้แก่ ตัว บาน หลัง เครื่อง เชือก ฯลฯ เช่น

จังหวัด	๑	จังหวัด
พระภิกษุ	๘	รูป
เทียน	๑	เล่ม
สวิง	๓	ปาก
พัดลม	๒	เครื่อง
ก้อน	๒	เต้า
งาช้าง	๒	กิ่ง
ดาว	๗	ดวง
พินัยกรรม	๒	ฉบับ
นิทาน	๑	เรื่อง
พายุ่	๑	ลูก
แหวน	๑	วง
คน	๓	คน
อ้อย	๒	ลำ

เมื่อฟังเรื่อง สมุหนามและลักษณนาม แล้วลองมาดูข้อสังเกตง่าย ๆ ของ
คำ ๒ ชนิดนี้ดูซิ ว่าต่างกันหรือเหมือนกันอย่างไร

สมุหนามและลักษณนาม บางที่ใช้คำคำเดียวกัน มีหลักสังเกตคือ สมุหนามมัก
อยู่หน้าสามานยนาม ลักษณนามอยู่หลังคำบอกจำนวน หรืออยู่หลังสามานยนาม เช่น

ลักษณนาม	สมุหนาม
ทหาร ๓ กอง	กองทหาร
ช้าง ๒ โขลง	โขลงช้าง
ลิงฝูงใหญ่	ฝูงลิง
มะพร้าวทะลายนี้	ทะลายมะพร้าว
ดอกไม้ช่อ นั้น	ช่อดอกไม้

เรามาเติมคำลักษณะนามกันนะคะ

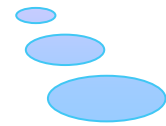
คำถาม

คำชี้แจง จงเติมลักษณะนามให้ถูกต้อง

๑. เรามีเรือ	๑	
๒. คุณพ่อทำพินัยกรรม	๑	
๓. ฉันอ่านนิทานวันละ	๑	
๔. เรามองเห็นดาวบนท้องฟ้า	๑	
๕. เราจุดเทียน	๑	

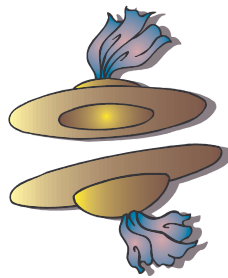
ตรวจคำตอบหน้าต่อไปนะคะ

มาตรวจดูคำตอบกันนะครับถ้าถูกหมด
รับขนมไปเลย แต่ถ้าถูกไม่ถึง ๓ ข้อ
กลับไปทบทวนดูใหม่นะครับ

คำตอบ

๑. เรามีเรือ	๑	ถ้า
๒. คุณพ่อทำพินัยกรรม	๑	ฉบับ
๓. ฉันอ่านนิทานวันละ	๑	เรื่อง
๔. เรามองเห็นดาวบนท้องฟ้า	๑	ดวง
๕. เราจุดเทียน	๑	เล่ม

กรอบที่ ๖

อีกชนิดเดียวก็จะจบเรื่องคำนามแล้วอย่าเพิ่งเบื่อนะครับ
เรามาเรียนชนิดสุดท้ายของคำนามกันดีกว่า

๕. อาการนาม คือ คำนามที่เป็นนามธรรม บอกความหมายของสิ่งที่ไม่เป็นรูปร่าง ไม่มีขนาด มักจะเกิดจากคำกริยา หรือคำวิเศษณ์ ที่มีคำว่า การ หรือ ความ นำหน้า

การ ส่วนมากนำหน้าคำกริยา เช่น การเรียน การกิน การเล่น ฯลฯ

ความ ส่วนมากนำหน้าคำวิเศษณ์ เช่น ความดี ความชั่ว ความหวาน ความร้อน ความงาม ความสะอาด ฯลฯ

หรือนำหน้าคำกริยาที่เกี่ยวกับจิตใจ เช่น ความคิด ความฝัน ความรัก ความสุข ฯลฯ

ข้อสังเกต ถ้า การและความ นำหน้าคำนาม ถือว่าเป็นคำสาμανยนาม เช่น การบ้าน การเมือง การไฟฟ้า การทางพิเศษ การรถไฟ การประปา ความอาญา ความแพ่ง การคลัง การครัว การเงิน ฯลฯ

ถ้าเข้าใจแล้วเรามาทดสอบความเข้าใจด้วย
การตอบคำถามกันนะคะ

คำถาม

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่มีคำอาการนาม
และทำเครื่องหมาย ✕ หน้าข้อที่ไม่มีคำอาการนาม

-๑. นักเรียนต้องทำความดี
-๒. ครูให้การบ้านมากเกินไป
-๓. การวิ่งเป็นการออกกำลังกาย
-๔. ความว้าวัยงไม่ทันหายความความว้าวัยงเข้ามาแทรก
-๕. การรถไฟแห่งประเทศไทยประกาศขึ้นราคาค่าโดยสาร

ตรวจดูคำตอบหน้าต่อไปนะคะ

มาดูคำตอบกันนะคะ ถ้าตอบถูกหมด
เก่งมากค่ะ แต่ถ้าตอบถูกไม่ถึง ๓ ข้อ
อย่าท้อนะคะกลับไปทบทวน
เรื่อง อาการนามใหม่เป็นกำลังใจให้ค่ะ

คำตอบ

- ✓ ๑. นักเรียนต้องทำความดี
- ✗ ๒. ครูให้การบ้านมากเกินไป
- ✓ ๓. การวิ่งเป็นการออกกำลังกาย
- ✗ ๔. ความว้าวัยงไม่ทันหายความควยเข้ามาแทรก
- ✗ ๕. การรถไฟแห่งประเทศไทยประกาศขึ้นราคาค่าโดยสาร

ชนิดของคำนาม ๕ ชนิด
ก็จบลงแล้ว ต่อไปศึกษา
หน้าที่ของคำนามตั้งใจให้ดีนะคะ

กรอบที่ ๓

หน้าที่ของค่านาม

๑. ค่านามทำหน้าที่เป็นประธานของประโยค เช่น
น้องร้องเพลงเพราะ
ครูชมนักเรียน
นกบินสูง

ลองตอบคำถามคุณะครับ

คำถาม

คำชี้แจง จงเติมค่านามที่เหมาะสม และทำหน้าที่เป็นประธาน
ของประโยคต่อไปนี้

๑.ขายผลไม้
๒.อยู่ในห้อง
๓.คนนี้สวยจัง
๔.สอนนักเรียน
๕.เล่นฟุตบอล

เรามาดูคำตอบกันนะครับ

คำตอบ

๑. แม่ค้า ขายผลไม้
๒. เตียงนอน , ตู้เสื้อผ้า อยู่ในห้อง
๓. ผู้หญิง คนนี้สวยจัง
๔. ครูสอนนักเรียน
๕. นักเรียนเล่นฟุตบอล

ถ้าถูกหมดเก่งมากครับแต่ถ้าผิดเกิน ๒ ข้อ
ต้องกลับไปทบทวนใหม่นะครับ

กรอบที่ ๘

๒. ทำหน้าที่เป็นกรรมของประโยค เช่น

ตำรวจจับผู้ร้าย

ฉันแปลหนังสือ

น้องกินขนม

ลองตอบคำถามที่ว่า ครูตินักเรียน
กรรมของประโยคคือ.....

ขอตอบว่า คำว่า นักเรียน ทำหน้าที่กรรมของประโยคค่ะ
เพราะ ถูกครูตี จึงเป็นกรรม

ถูกต้องนะครับ เก่งมาก
ถ้าเข้าใจแล้วลองตอบคำถามคุณะครับ

เรามาดอบคำถามกันนะครับ

คำถาม

คำชี้แจง ให้เติมคำนามที่ทำหน้าที่เป็นกรรมของประโยคให้ได้ใจความสมบูรณ์

๑. นกจิก.....
๒. เขายาย.....
๓. เรือกิน.....
๔. แม่ให้.....
๕. ครูทำโทษ.....

ตรวจคำตอบหน้าต่อไปนะครับ

มาดูคำตอบกันนะครับ
ถ้าตอบถูก ๓ ข้อขึ้นไป เก่งมากครับ

คำตอบ

๑. นกจิก (หนอน, แมลง ฯลฯ)
๒. เขาขาย (ขนม, ข้าวแกง, ฯลฯ)
๓. เรอกิน (ขนม, ข้าว, ฯลฯ)
๖. แม่ให้ (เงิน, ขนม, ฯลฯ)
๗. ครูทำโทษ นักเรียน

ถ้าถูกไม่ถึง ๓ ข้อ
กรุณาทบทวนใหม่นะครับ

กรอบที่ ๕

เรามาเรียนหน้าที่ของคำนามก่อนนะคะ

๓. คำนามทำหน้าที่เป็นบทขยายคำนามและคำสรรพนาม เช่น
 - สัตว์ป่าต้องอยู่ในป่า (ขยายคำนาม คือ สัตว์)
 - ตุ๊กตาหยกตัวนี้สวยมาก (ขยายคำนาม คือ ตุ๊กตา)
 - เขาคอนนั้นเป็นใคร (ขยายคำสรรพนาม คือ เขา)
๔. คำนามทำหน้าที่ขยายคำกริยา เช่น
 - น้องอยู่บ้าน (ขยายคำกริยา คือ อยู่)
 - แม่ไปตลาด (ขยายคำกริยา คือ ไป)

ลองตอบคำถามคุณะคะ

คำถาม

คำชี้แจง ให้ขีดเส้นใต้คำถามที่ทำหน้าที่ขยายคำถาม คำสรรพนาม และขยายคำกริยา

๑. คุณนิกรน้องชายฉันเป็นนายอำเภอ
๒. ดอกไม้ฤดูหนาวงามเหลือเกิน
๓. คุณพี่ทำงานที่ธนาคาร
๔. วราภรณ์ญาติฉัน มาหาวันนี้
๕. เราคนไทยต้องเห็นแก่ชาติไทย

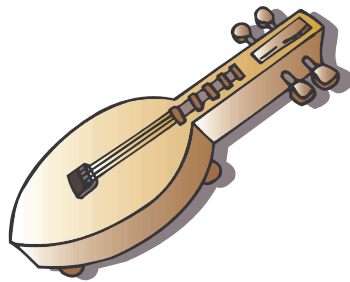
ตรวจดูคำตอบหน้าต่อไปนะคะ

ตรวจสอบคำตอบนะครับถ้าถูกหมด
ผมขอคารวะ เก่งมากครับ
แต่ถ้าถูกไม่ถึง ๒ ข้อ
ต้องทบทวนใหม่นะครับ

คำตอบ

๑. คุณนิกรน้องชายฉันเป็นนายอำเภอ
๒. ดอกไม้ฤดูหนาวงามเหลือเกิน
๓. คุณพี่ทำงานที่ธนาคาร
๔. วราภรณ์ญาติฉัน มาหาวันนี้
๕. เราคนไทยต้องเห็นแก่ชาติไทย

กรอบที่ ๑๐

เรามาเรียนรู้หน้าที่ของคำนามต่อ นะครับ

๓. คำนามทำหน้าที่เป็นส่วนเติมเต็มของประโยค เช่น

เธอคือนางสาวไทย

แดนเป็นนักร้อง

เดชาเหมือนพ่อมาก

ส่วนเติมเต็มคือ ส่วนที่ตามหลังคำกริยาบางคำ
ที่มีความหมายไม่สมบูรณ์ ต้องอาศัยคำอื่น
คำกริยาเหล่านั้น ได้แก่ คำว่า เป็น คือ
เหมือน คล้าย เท่า แปลว่า ประดุจ เป็นต้น

ลองตอบคำถามคุณะครับ

คำถาม

คำชี้แจง ให้เติมคำนามที่เหมาะสมตามหลังคำกริยาที่ต้องอาศัยส่วนเติมเต็ม

- ๑. สิ้นจี้เป็น.....
- ๒. ถายมือของน้องคล้าย.....
- ๓. เดชาเหมือน.....
- ๔. เขาสูงเท่า.....
- ๕. เธอคือ.....

ตรวจคำตอบหน้าต่อไปนะคะ
ถ้าตอบถูกหมดทุกข้อ หนูขอปรบมือให้ค่ะ

มาตรวจดูคำตอบกันนะครับ

คำตอบ

๑. สินจัยเป็น ดาราภาพยนตร์
๒. ลายมือของน้องคล้าย พี่
๓. เศษเหมือน พ่อ
๔. เขาสูงเท่า แม่
๕. เธอคือ นางสาวไทย

กรอบที่ ๑๑

๖. คำนามทำหน้าที่เป็นคำเรียกขาน เช่น
 คุณครูขา หนูรักคุณครูค่ะ
 นายช่างคะ ช่วยตรวจดูไฟฟ้าหน่อยค่ะ
 วันดี ช่วยขยับอีกนิดซี

ไม่ยากใช่ไหมครับ ลองตอบคำถามดูนะครับ

คำถาม

คำชี้แจง จงเติมคำนามที่เหมาะสมที่ทำหน้าที่เรียกขานลงในช่องว่าง

- ๑.....คะ กรุณาตรวจอาการของดิฉันด้วยค่ะ
- ๒.....ครับ ขอประทานโทษที่ทำขุดแตก
- ๓.....ครับ รถออกก็โมงครับ
- ๔.....ครูขอให้พวกเธอตั้งใจเรียน
- ๕.....ผมขออนุญาตออกไปข้างนอก

เรามาดูคำตอบกันนะครับ
ถ้าตอบถูกหมด เก่งมากครับ
แต่ถ้าตอบถูกข้อเดียวควรกลับไป
ไปทบทวนใหม่นะครับ

คำตอบ

๑. **คุณหมอคะ** กรุณาตรวจอาการของดิฉันด้วยค่ะ
๒. **คุณพ่อครับ** ขอประทานโทษที่ทำให้ขาดตก
๓. **นายสถานีครับ** รถออกก็โมงครับ
๔. **นักเรียน** ครูขอให้พวกเธอตั้งใจเรียน
๕. **คุณครูครับ** ผมขออนุญาตออกไปข้างนอก

กรอบที่ ๑๒

เมื่อเรียนจบเรื่องหน้าที่ของค่านามแล้ว
ลองทำแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนนะครับ
ถ้าถูกหมดทุกข้อ ผมมีรางวัลให้ครับ

แบบฝึกหัดท้ายบทเรียน เรื่องหน้าที่ของค่านาม

คำชี้แจง ให้นำประโยคต่อไปนี้ใส่ลงในช่องประโยคให้ตรงกับหน้าที่ของค่านาม

๑. นฤมล ไปเชียงใหม่
๒. มยุราพี่สาวฉันกำลังทำรายการโทรทัศน์
๓. สารวัตรครับ กรุณาช่วยผมด้วยครับ
๓. คุณครูอบรมนักเรียน
๔. เธอคือนางสาวไทย
๕. เขาอนบนเตียง

หน้าที่ของค่านาม	ประโยค
๑. เป็นประธานของประโยค
๒. เป็นกรรมของประโยค
๓. ขยายค่านามอื่น
๔. ขยายคำกริยา
๕. เป็นส่วนเติมเต็มให้กริยา
๖. ใช้สำหรับเรียกขาน

เรามาตรวจดูแบบฝึกหัดกันนะครับ
ถ้าถูกหมดเก่งมากครับ แต่ถ้าถูกไม่ถึง
๕ ข้อ กรุณากลับไปทบทวนใหม่นะครับ

เฉลยแบบฝึกหัดท้ายบทเรียน เรื่องหน้าที่ของค่านาม

๑. **นฤมล** ไปเชียงใหม่
๒. มยุรา**ที่สาวฉัน** กำลังทำรายการโทรทัศน์
๓. **สารวัตรครับ** กรุณาช่วยผมด้วยครับ
๔. คุณครูอบรม**นักเรียน**
๕. เธอคือ**นางสาวไทย**
๖. เขาอนบน**เตียง**

หน้าที่ของค่านาม	ประโยค
๑. เป็นประธานของประโยค	๑. นฤมล ไปเชียงใหม่
๒. เป็นกรรมของประโยค	๒. คุณครูอบรม นักเรียน
๓. ขยายค่านามอื่น	๓. ตำรวจ อาฉัน จะออกจับผู้ร้ายอีกแล้ว
๔. ขยายคำกริยา	๔. เขาอนบน เตียง
๕. เป็นส่วนเติมเต็มให้กริยา	๕. เธอคือ นางสาวไทย
๖. ใช้สำหรับเรียกขาน	๖. สารวัตรครับ กรุณาช่วยผมด้วยครับ

เมื่อศึกษาเรื่องคำนามจบแล้ว เราลองทำแบบทดสอบ
หลังเรียนกันอีกครั้งดูซิว่า เข้าใจมากน้อยแค่ไหน ถ้าตอบถูก
๘ ข้อขึ้นไป เก่งมากครับ แต่ถ้าตอบถูกไม่ถึง ๖ ข้อ ต้องกลับไป
ศึกษาเรื่องคำนามใหม่นะครับ อย่าท้อ ขอให้โชคดีทุกคนครับ

สำหรับคนที่ผ่านแล้ว เตรียมตัว
ศึกษาเรื่องคำสรรพนามต่อไปนะครับ

แบบทดสอบหลังเรียน
วิชาภาษาไทย ท ๓๑๑๐๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์

คำสั่ง จงทำเครื่องหมายกากบาท X ทับข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. ข้อใดใช้ลักษณนามผิด
 - ก. ชื่อขนมจีบ ๓ ห่อ
 - ข. ผ้าพันนี้อยู่สวยจัง
 - ค. พลุวางอยู่บนโต๊ะ ๓ จีบ
 - ง. ผักกระเฉดมัดละเท่าไหร็จะ
๒. ประโยคใดมีทั้งสามานยนามและลักษณนาม
 - ก. คนครัวหุงอาหารให้เรา
 - ข. คุณแม่ให้เงินฉันไปโรงเรียน
 - ค. นักเรียนควรอ่านหนังสือทุกวัน
 - ง. คนงานปลูกต้นไม้รอบบริเวณโรงเรียน

จงอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ ๓ - ๕

“เมื่อครั้งกองทัพพม่ายกมาตีแหลมมลายูนั่น ยี่หวุ่นแม่ทัพเรือพม่า ยกทัพเรือลงไปตีเมืองตะกั่วป่า ตะกั่วทุ่งแตกแล้ว ก็ยกไปถึงเมืองถลาง ให้พลทหารขึ้นบก เข้าตั้งค่ายล้อมเมืองถลางไว้หลายค่าย”

๓. คำในข้อใดมีชื่อนามเฉพาะหรือวิสามานยนาม
 - ก. กองทัพ
 - ข. ยี่หวุ่น
 - ค. แหลมมลายู
 - ง. ตะกั่วป่า ตะกั่วทุ่ง

๔. ข้อใดมีสมุหนามหรือนามบอกหมวดหมู่
- ก. กองทัพพม่ายกมา
 - ข. แม่ทัพเรือพม่ายกทัพเรือมา
 - ค. ยกไปถึงเมืองกลาง
 - ง. ตั้งค่ายล้อมเมืองกลางไว้หลายค่าย
๕. จากคำตอบในข้อ ๔ ข้อใดมีลักษณะนาม
- ก. ข้อ ก.
 - ข. ข้อ ข.
 - ค. ข้อ ค.
 - ง. ข้อ ง.
๖. ข้อใดไม่ใช่อาการนาม
- ก. ความดี
 - ข. การเรียน
 - ค. การบ้าน
 - ง. ความอบอุ่น
๗. คำที่ขีดเส้นในข้อใดเป็นสมุหนาม
- ก. ฝูงนกบินมาจากเมืองจีน
 - ข. ช้าง ๒ โขลงอยู่ในสวนสัตว์
 - ค. เครื่องบิน ๓ ฝูงบินลัดเจ็ย
 - ง. ทหาร ๓ เหล่าทัพถวายสัตย์ปฏิญาณ
๘. ข้อใดมีคำนามที่ทำหน้าที่เป็นกรรมของประโยค
- ก. นกบินได้
 - ข. โรงเรียนสวยจัง
 - ค. น้องกินขนมหมดแล้ว
 - ง. นักเรียนเดินไปเดินมา

๘. ข้อใดมีคำนามที่ใช้เรียกขาน

- ก. ตำรวจขับรถจักรยานยนต์
- ข. ตำรวจที่ดี ๆ ก็มีมาก
- ค. ไปไหนก็เห็นแต่ตำรวจทั้งนั้น
- ง. ตำรวจ ตำรวจ ช่วยด้วย ลั่นถู่กวีงราว

๑๐. ข้อใดมีคำนามที่ทำหน้าที่เป็นส่วนเติมเต็ม

- ก. แม่ค้าขายผลไม้หมดแล้ว
- ข. วนิดาเป็นครูภาษาไทยดีเด่น
- ค. พวกเราจะไปเที่ยวที่เชียงใหม่
- ง. สมศรี จะไปดูหนังกับเราไหม

ทำข้อสอบเสร็จแล้วลองตรวจคำตอบดูนะครับ

ตรวจคำตอบคุณะคะว่าตอบถูก
กี่ข้อ ถ้าตอบถูก ๘ ข้อขึ้นไป
ดีใจด้วยนะคะ แต่ถ้าไม่ถึง ๖ ข้อ
ไม่ต้องเสียใจนะคะลองทบทวน
บทเรียนใหม่ เป็นกำลังใจให้ค่ะ

เฉลย

๑.	ง	๒.	ค
๓.	ก	๔.	ก
๕.	ง	๖.	ค
๗.	ก	๘.	ค
๙.	ง	๑๐.	ข

บรรณานุกรม

- กัลยา สหชาติโกสีย์, ฟองจันทร์ สุขยิ่ง, ศรีวรรณ ช้อยหิรัญ. **สื่อการเรียนรู้รายวิชา
พื้นฐาน ภาษาไทย 1.** กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, ๒๕๔๕.
- จ่านง ทองประเสริฐ. **การใช้ภาษา – หลักภาษา.** กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์อักษร-
เจริญทัศน์, ๒๕๔๖.
- ถวัลย์ มาศจรัส, สมถวิล กันภัย, นิชนันท์ ประสงค์. **นวัตกรรมการศึกษาชุด
บทเรียนสำเร็จรูป.** กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ธารอักษร จำกัด, ๒๕๔๖.
- ปัทมะ ไตรสนธิ. **แบบทดสอบภาษาไทย.** กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แม่จจำกัด,
๒๕๔๔.
- ปานรวี ขงยุทธวิชัย. **คู่มือการเขียนแผนการสอนและแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อ
ขอเลื่อนตำแหน่ง อาจารย์ 3.** กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ธารอักษร, ๒๕๔๗.
- ราชบัณฑิตยสถาน. **ลักษณะนาม.** กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์สมิตพริ้นติ้ง, ๒๕๔๖.
- วสุณี รักษาจันทร์. **หลักภาษาไทย.** กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์เดอะบุคส์ จำกัด, ม.ป.ป.
- วันเพ็ญ เทพโสภา. **หลักภาษาไทยฉบับนักเรียน-นักศึกษา.** กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
พัฒนาศึกษา, ๒๕๔๗.
- ส่องศรี รัชนิกร, อาจารย์ปัทมะ ไตรสนธิ และคณะ, **อาจารย์ภาษาไทย
โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา. คู่มือเตรียมสอบภาษาไทย.** กรุงเทพฯ : ภูมิบัณฑิต
การพิมพ์ จำกัด, ๒๕๔๕.

แบบฝึกหัดที่ 3

คำสั่ง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่มีคำสมุหนาม

และทำเครื่องหมาย ✕ หน้าข้อที่ไม่มีคำสมุหนาม

-1. โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์มีนักเรียน 1350 คน
2. ผุ่งนกบินเต็มท้องฟ้า
3. บริษัทไล่พนักงานออกกลางคัน
4. ทำเนียบรัฐบาลตั้งอยู่ที่กรุงเทพฯ
5. เหล่ากาชาดจังหวัดฉะเชิงเทราช่วยเหลือคนยากจน

แบบฝึกหัดที่ 4

คำสั่ง จงเติมลักษณนามให้ถูกต้อง

1. เรามีเรือ 1
2. คุณพ่อทำพินัยกรรม 1
3. ฉันอ่านนิทานวันละ 1
4. เรามองเห็นดาวบนท้องฟ้า 1
5. เราจุดเทียน 1

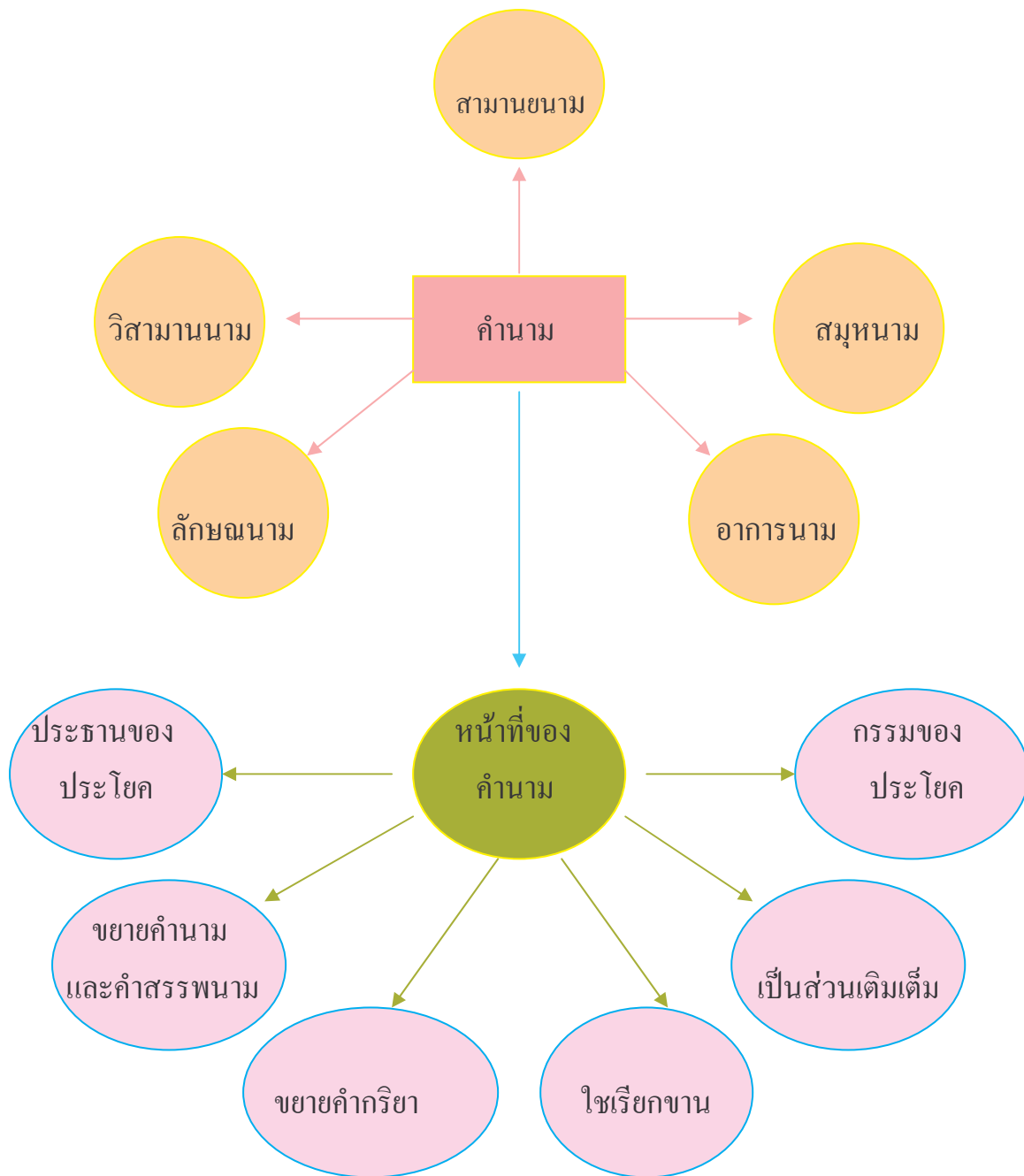
แบบฝึกหัดที่ 5

คำสั่ง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่มีคำอาการนาม

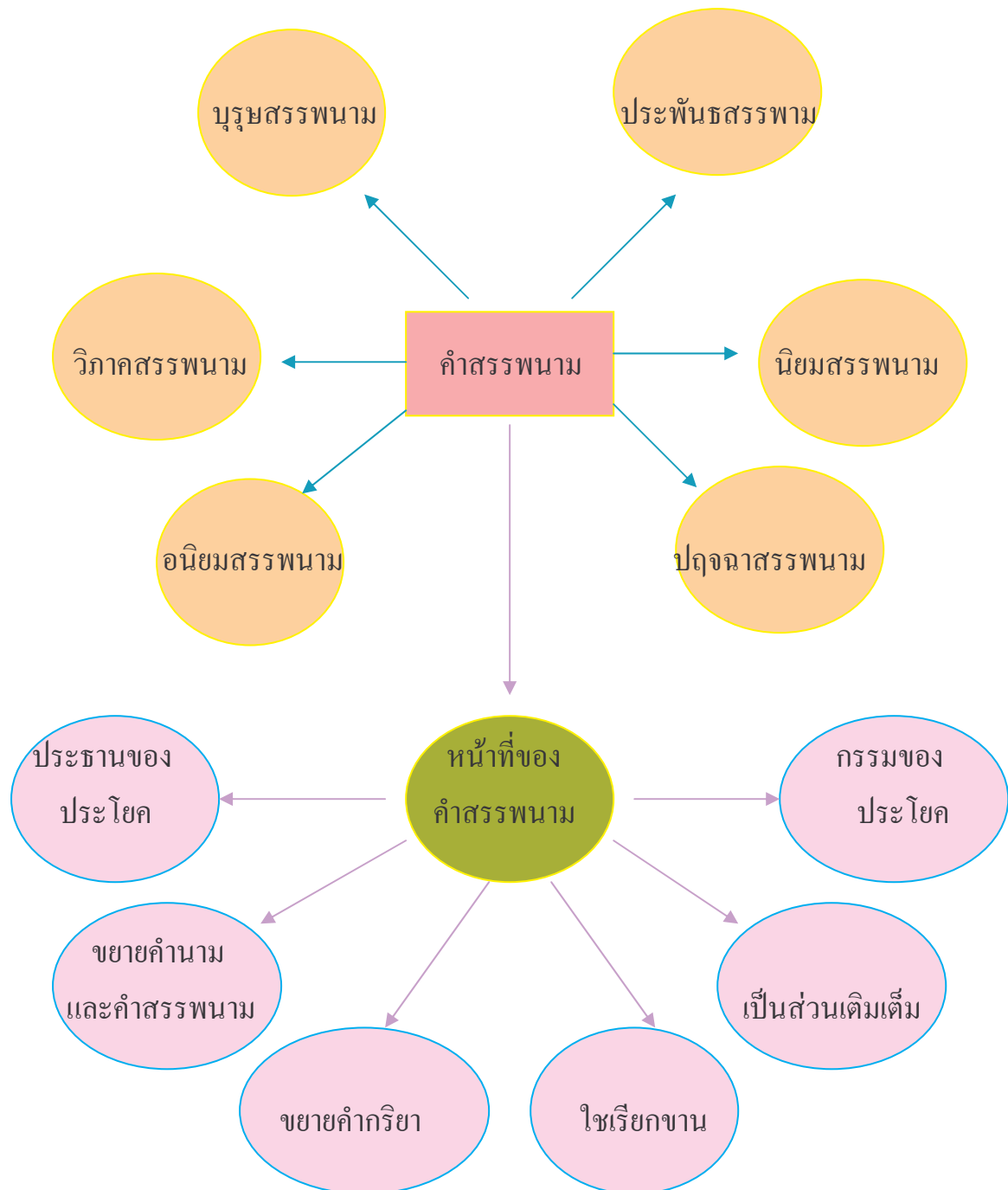
และทำเครื่องหมาย ✕ หน้าข้อที่ไม่มีคำอาการนาม

-1. นักเรียนต้องทำความดี
2. ครูให้การบ้านมากเกินไป
3. การวิ่งเป็นการออกกำลังกาย
4. ความว้าวัยงไม่ทันหายความควายเข้ามาแทรก
5. การรถไฟแห่งประเทศไทยประกาศขึ้นราคาค่าโดยสาร

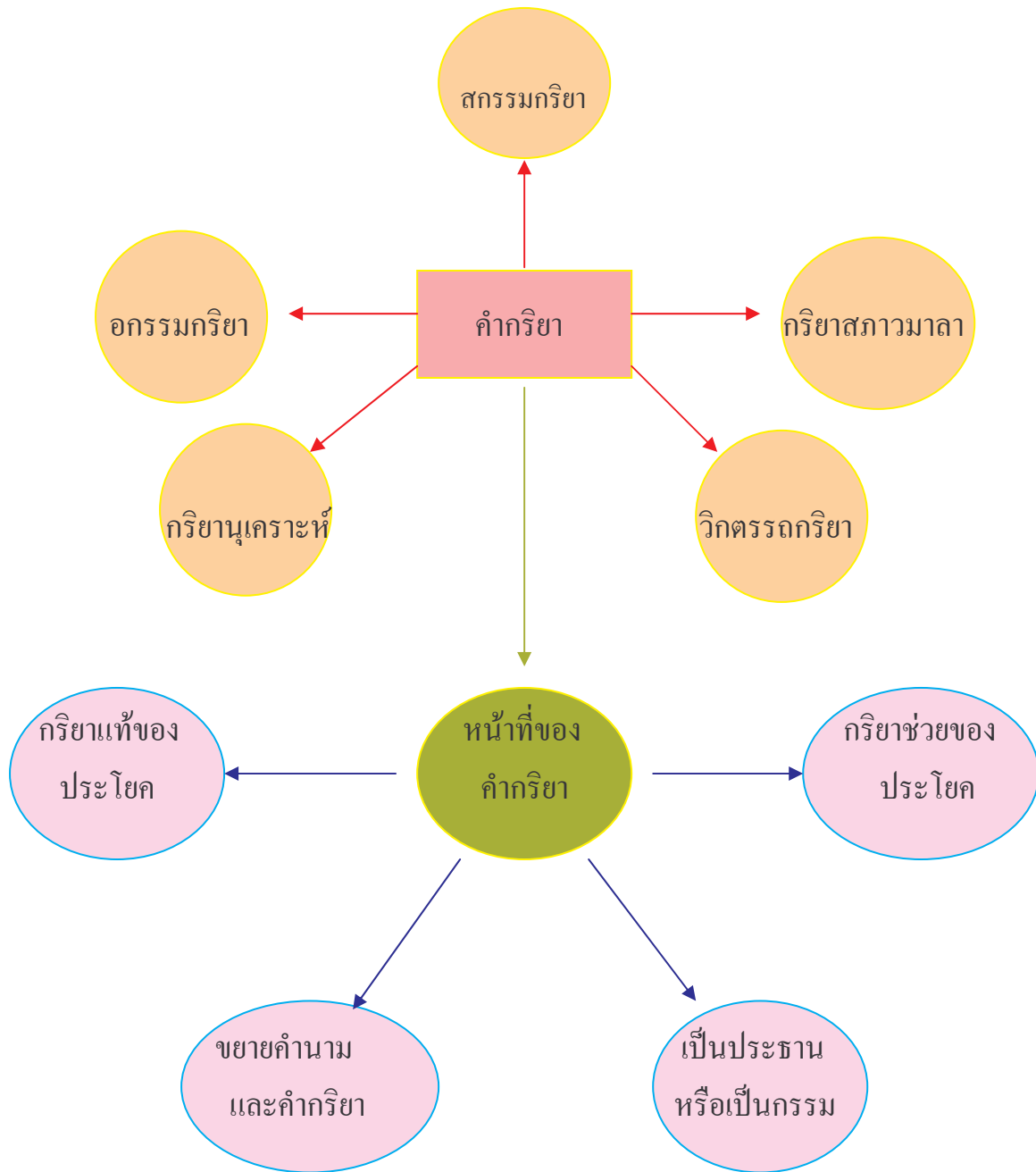
แผนผังความคิดเรื่อง คำนาม

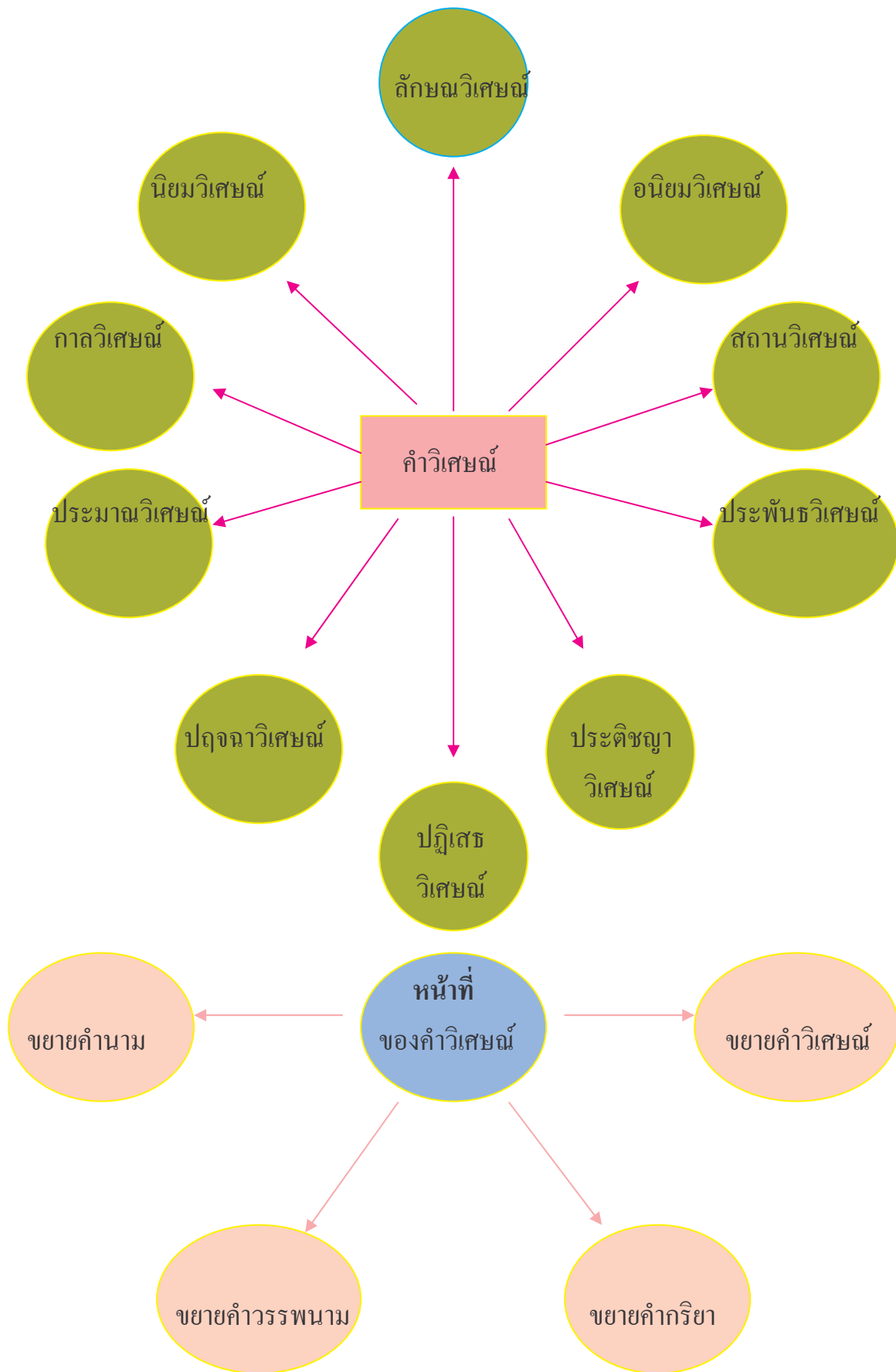
แผนผังความคิดเรื่อง คำสรรพนาม

ผังความคิดเรื่อง คำกริยา

แผนผังความคิดเรื่อง คำวิเศษณ์

แผนผังความคิดเรื่อง คำบุพบท

